

Quiz og byt – Spættet Sæl

Formål: En aktivitet som er god til at træne elevernes ordforråd, viden og færdigheder. Metoden er her eksemplificeret med Spættet Sæl, men kan bruges med alle andre arter.

Antal deltagere: en klasse eller færre

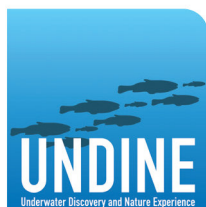
Alder: fra 9 år og op

Varighed: 15–30 min

Materiale: ark med spørgsmål og svar på de følgende sider

Forberedelse: Print spørgsmål og svar ud, men print kun på en side af papiret. Fold på midten og klip hvert sæt af spørgsmål og svar ud. Print eventuelt på kraftigt papir eller laminer for at gøre spillet mere holdbart.

Fremgangsmåde: Læg spørgsmålene i en beholder og lad alle eleverne trække et hver. Når eleven har et spørgsmål i hånden, strækker hun/han armen op i vejret for at vise at hun er klar. Hun/Han finder en anden elev, der også har et spørgsmål og hånden i vejret. De to elever skiftes til at læse deres spørgsmål op for hinanden. Når de har svaret vender de papiret og læser, om de har svaret rigtigt. Derefter går de fra hinanden, strækker de armen i vejret igen og finder en ny makker. Efter 2–3 gange med samme spørgsmål, lægges kortet tilbage i bunken og et nyt trækkes.

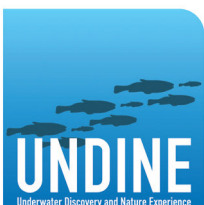
Learn more on / Erfahre mehr auf / Se mere på

www.undine-baltic.eu

Spørgsmål og svar

Hvor gammel kan en spættet sæl blive?	Den ældste sæl man kender var 36 år.
Hvad æder den spættede sæl?	Den spættede sæl er ikke kræsen og den æder de fisk som den kan fange de steder hvor den lever.
Hvad æder den spættede sæls unger?	Ungerne dier en fed mælk hos hunnen i 3–4 uger efter fødslen. Men den øver sig også i at jage ved at spise små dyr i vandet så som rejer, mindre fisk o. l.
Hvor fed er mælken hos spættet sæl?	Hunnens mælk indeholder op til 50 % fedt.
Hvordan holder spættet sæl varmen i det kolde vand?	Den spættede sæl har et 3–4 cm tykt spæklag under pels og hud som sikre at de indre organer ikke bliver kolde.
Hvor hurtigt vokser sælungen efter fødslen?	Hvis sælungen får alt det mælk den kan spise, kan den tage næsten et kilo på om dagen. Jo mere den tager på mens den dier, jo større chance har den for at overleve når den selv skal til at lære at fange sin mad efter 3–4 uger.
Hvor hurtigt kan en spættet sæl svømme?	Spættet sæl kan svømme op til 35 km i timen.
Hvordan får sælen ilt?	Sælen har lunger og får ilt ved at trække vejret som os mennesker. Den holder vejret under vandet.

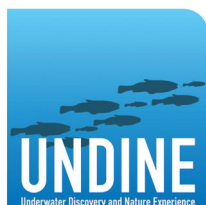

Learn more on / Erfahre mehr auf / Se mere på

www.undine-baltic.eu

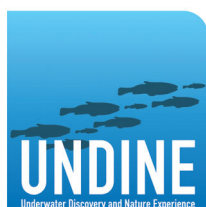
Hvor mange sælarter findes i Østersøen?	To arter: Spættet Sæl og Gråsæl
Hvorfor ligger sælerne på stenene i Avnø Fjord?	De hviler, skifter pels og har deres unger på stenrevet i Avnø Fjord.
Hvornår får spættet sæl unger?	De fleste unger bliver født i maj og juni. Men der kan komme nogle tidlige unger i april og sene unger i juli.
Hvor mange unger får spættet sæl om året?	Den får kun en unge om året.
Hvordan ser den spættede sæls pels ud?	Den spættede sæls pels består af stride, korte hår, der ligger tæt ind til kroppen når den bliver våd. Den kan variere meget i de gråbrune nuancer.
Hvor lang bliver den spættet sæl?	Lidt mere end 1,7 meter. Hannen bliver størst.
Hvor meget æder den spættede sæl om dagen?	Den spættede sæl kan æde op til 5 kg fisk om dagen.
Hvornår bliver den spættede sæl kønsmoden?	Den spættede sæl bliver kønsmoden i en alder af 3–4 år.
Hvilken kropstemperatur har spættet sæl?	Den spættede sæl har samme kropstemperatur som os mennesker. Det vil sige 37 °C.

Learn more on / Erfahre mehr auf / Se mere på
www.undine-baltic.eu

Hvordan er høresansen hos den spættede sæl?	Den spættede sæl hører rigtig godt. Den kan høre op til 60.000 Hz (svingninger i sekundet). Mennesket kan til sammenligning kun høre op til 20.000 Hz.
Hvordan ser spættet sæls ører ud?	Den har ikke et ydre øre. De har et hul ind til det indre øre. Sælen lukker øret når de dykker.
Hvor lang tid kan spættet sæl dykke?	Den spættede sæl dykker oftest mellem 1–10 minutter. Men den kan dykke i op til 20 minutter.
Hvor dybt kan spættet sæl dykke?	Den spættede sæl kan dykke ned til 100 meter.
Hvordan parrer de spættede sæler sig?	Hannen bider sig fast i nakken på hunnen og parringen sker i vandet.
Hvornår på året parrer de spættede sæler sig.	De spættede sæler parrer sig i sensommeren – juli og august.
Hvor tidligt kan spættet sæls unger svømme?	Ungen er klar til at svømme straks efter fødslen, da den allerede i moderens mave har fældet den langhårede ungepels, der kendes fra næsten alle andre sælarter.
Hvordan er sælens lugtesans og næse?	Spættet sæls lugtesans er ikke særlig veludviklet – men hunnen kender sin unge på lugten især. Sælens næse kan lukkes når den dykker under vandet.
Må man jage den spættede sæl i Avnø Fjord?	Nej – spættede sæler er fredet. Men nogle steder i Danmark har fiskere fået lov til at skyde få sæler for at beskytte deres fiskeredskaber imod sælerne som vil stjæle de fisk der er fanget der.

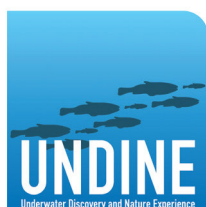

Learn more on / Erfahre mehr auf / Se mere på

www.undine-baltic.eu

Hvor og hvordan sover den spættede sæl?	Den spættede sæl kan sove næsten hvor som helst. Den kan også sove i vandet. Så ligger den lodret i vandet og stiger op til overfladen ca. hvert 5. minut for at trække vejret og synker ned igen derefter.
Hvor længe er den spættede sæl drægtig (gravid)?	Den spættede sæl er drægtig i ca. 11 måneder. Den har „forlænget drægtighed” hvor fosteret går i dvale og ikke udvikler sig i en periode.
Hvad bruger den spættede sæl sine knurhår ved øjne og mund til?	Den kan mærke bevægelser med følehornene og det kan den bruge når den jager føde.
Hvor stor er ungen af spættet sæl når den bliver født?	Ungen er ca. 95 cm lang og vejer ca. 10 kg.
Hvem er den spættede sæls værste fjende?	Store tandhvaler og hajer. I Østersøen er mennesket sælernes eneste fjende. Hvert år drukner mange sæler i fiskeredskaber så som net og ruser.
Hvornår fælder den spættede sæl pels?	Den spættede sæl fælder pels i sensommeren – typisk juli og august.
Hvor lever den spættede sæl ud over i Avnø Fjord?	Flere andre steder i Danmark. Og den lever også i havet omkring Norge, Storbritannien, Island, Grønland, USA og Canada.
Hvordan er den spættede sæls synssans?	Den spættede sæl har store øjne og kan se godt selv i svagt lys under vandet.

Learn more on / Erfahre mehr auf / Se mere på
www.undine-baltic.eu

